

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Laboratóriumi
„mindentudó”

Egyre több és több állatorvosi rendelőben van hematológiai automata és biokémiai analízátor. Az ezekkel végzett vizsgálatok eredményei sokat segíthetnek a diagnózis felállításában vagy bonyolult kórképek felfedésében. Ezt a diagnosztikai munkát támogatja hathatósan Sodikoff könyve.

Első fejezetében a *vérszám* tesztekkel ismerkedhetünk meg – kivitelezésükkel, normál értékekkel. A második fejezet az *emésztőrendszer* megbetegedésekor elvégezhető tesztekkel, a harmadik rész a *vizelet* vizsgálatával foglalkozik – itt tesztcsíkos és más módszereket is ismertet a szerző. Nagy segítség lehet a mérhető faktorok mellé írt szöveg is, amely az érték megváltozását kiváltó leggyakoribb lehetőségeket emeli ki. A szerző a negyedik fejezetet a *vörösvérsejteknek* szenteli. Itt is rengeteg vizsgálatot ír le, de sajnos a mai állatklinikák nagy részében sok mérés nem kivitelezhető. A *fehér vérsejtekkel* foglalkozó vizsgálatokat az ötödik fejezetben találjuk. A hatodik fejezet kizárólag a *véralvadással* és annak vizsgálatával foglalkozik. Érdekes, hogy a hetedik fejezet, amely a *csontvelő-vizsgálatokról* szól, végigvezeti ezeket a biopsziától a kapott minta értékeléséig. A különleges vizsgálatokkal a nyolcadik fejezet foglalkozik, innen az

ínyencek kedvükre csemegézhetnek a *különleges betegségek* különleges kimutatásai között.

Ezek után kezdődik a könyv valójában legjobb, legfontosabb része: a kilencedik fejezet *folymatábrák* segítségével próbál bennünket elvezetni a laboratóriumi értékekből kiindulva a diagnózis felállításáig. Ehhez hasonló, bár szerintem jobb a tizedik fejezet felépítése, ahol *klinikai tünetekből* következtethetünk a diagnózisra. Természetesen itt is leírja, mely vizsgálatokkal támaszthatjuk alá kórképejtelmeinket, és emellett más – ugyanilyen klinikai tünetekkel rendelkező – betegségeket is felsorol.

A tizenkettedik fejezet már csak hab a tortán. *Szervenként csoportosítva* leírja a betegségeket. Elég széles spektrumot ad meg klinikai jelekből, haemogramból, biokémiából és vizeletvizsgálatokból ahhoz, hogy a betegség felismerhető legyen.

Röviden összefoglalva: a könyv gyakorlati használatra igen alkalmas, sokat segíthet az állatorvos munkában, és hozzájárulhat a diagnózis gyorsabb felállításához. (Pápai Marianna)

SODIKOFF, Ch. H.: Laboratory profiles of small animal diseases: A guide to laboratory diagnosis. 3rd. ed. London: Mosby, 2001. 594 p.

Katalógusunk az
interneten

<<http://konyvtar.univet.hu:8080/monguz/index.jsp>>

A könyvtár állománya (1986 után beszerzett, a történeti gyűjteményben, a tanszékeken, az OAI-ban vagy az MTA ÁTKI-ban található könyvek, disszertációk, valamennyi folyóirat), és a magyar állatorvosok által 1990 óta írott cikkek ismét kereshetők vagy böngészhetők katalógusunk hipertext elven működő, könnyen kezelhető internetes változatában. (O. É.)

Helmintológia
veterinaria

Kassai Tibor „Veterinary Helminthology” (Butterworth-Heinemann, 1999) című műve 2002-ben spanyol nyelven is napvilágot látott a zaragozai Acibia kiadónál. A várható Európán kívüli érdeklődésre tekintettel ez a kiadás nagyobb példányszámban jelent meg, mint az angol, amelynek egybként hű fordítása. A kiváló kézikönyv magyar fordításának megjelenése a nyár végén várható.

(KASSAI T.: Helmintológia veterinaria. Zaragoza: Acibia, 2002. 248 p.)

Internet az állatorvosi praxisban

Néhány évvel ezelőtt gyakorta felvetődött a kérdés: a Web-oldalak *eszközü*l szolgálhatnak-e az állatorvosok számára, azaz: hogyan tudják használni a mindennapi munkában. A gyors technológiai fejlődésnek köszönhetően a honlapok egyre igényesebbek lettek, egyre többféle szolgáltatás *hordozójává* váltak.

A Web mint marketingeszköz

Ha egy állatorvos vagy egy állatklinika honlapot fejleszt(et) és üzemeltet, akkor tulajdonképpen nem csinál mást, mint *elektronikus brosúrát* jelentet meg, azaz *elektronikus formában reklámozza* praxisát, informálja ügyfeleit:

- bemutatja a munkatársakat, érdeklődési és tevékenységi körüket (képekkel és bibliográfiával illusztrál),
- bemutatja a klinikát (térképet is mellékel),
- részletezi a szolgáltatásokat (árlistával),
- online előjegyzési naptárt tesz elérhetővé,
- megválaszolja a gyakran ismételt kérdéseket,
- beszámol a tapasztalatokról (fényképpel, videofelvétellel, diagramokkal illusztrált beszámolókkal, műtétekről, kezelésekről).

A Web mint kommunikációs eszköz

Ha a rendelő honlapját kommunikációs csatornánaként is használni akarja, akkor további internetes szolgáltatásokat integrálhat:

- az ügyfelekkel való kapcsolattartás erősítése céljából feltünteti *e-mail*-címét (a legkiválóbb állatorvosi menedzsment-rendszerek révén tárolni és használni lehet az ügyfelek e-mail-címeit);
Pl.: Impro Med 6.2x Veterinary Management System <<http://www.impromed.com/products/impromed62.htm>>),
- *fórumot* működtet, amely „az orvos válaszol” rovatként funkcionál (szinkron vagy aszinkron módon),
- megfelelő átviteli sebesség mellett és webkamera használatával lehetőség van a valós idejű *virtuális találkozásra*, sőt *műtetre* is! Igaz, ez utóbbi nem az ügyfél, hanem a másik, távoli kolléga instruálásában valósulhat meg (ahogy erre a humán orvoslásban már akad példa).

Pl.: Woodham Halt Veterinary Clinic <<http://www.scottvet.co.uk>>, Aardvark Veterinary Clinic <<http://www.aard-vark.com/vet/>>, Dokisoft <<http://www.dokisoft.com>>, Blue Cross Állatorvosi Rendelő <<http://www.bluecross.hu>>

A Web mint szakértő

A „kérdezze a szakértőt” típusú honlapok egyre népszerűbbek manapság. A humán orvoslásban már kiváló magyar példákkal is találkozhatunk (<www.hazipatika.hu>, <www.pro-patiente.hu>).

Az állatorvoslásban *külföldi példákat* legnagyobb számban az USA-ban találunk – itt az Internet-használat sokkal inkább elterjedt.

Milyen szolgáltatások vehetők igénybe ezeken az oldalakon:

- kezelési útmutatók,
- elektronikus receptfelírás (*e-prescription*),
- diagnosztikai programok, rendszerek,
- *VetHelp*: háziállatok, lovak, haszonállatok, halak és vadállatok gyógyításával kapcsolatos konzultációt tesz lehetővé állatorvosok, állattulajdonosok és gazdálkodók számára – elektronikus levelezés útján (az egyszerűbb kérdések díjtalanok, a részletesebb konzultációért általában díjat számítanak fel),
- *konzultáció gyógyászati és sebészeti kérdésekben*: az alternatív és megelőző gyógyászat, a táplálkozási és az állategészségügyi menedzsment kérdéskörében szakemberek vagy állatkórházak számára,
- *állatorvosi tanácsadás*: orvosi tanácsadás, preventív egészségügyi programok, diagnózis és kezelési protokoll, valamint link-gyűjtemény internetes állatorvos-tudományi publikációkról.

Pl.: VetSound <<http://www.vetsound.com>>

Távorvoslás

A távorvoslás legegyszerűbb formája a telefonos beszélgetés és a fax. Az web-es XML, valamint az ISDN és a DSL használatával azonban forradalmi változások várhatóak az adatkezelés területén.

- laboratóriumi jelentések: a nyomtatott dokumentumok és szöveges fájlok helyett – az adatkezelő nyelv segítségével – a továbbított adatok rögtön a páciens elektronikus adataiként kezelhetők: a fogadó számítógép elemzi az elektronikus adatokat, grafikonokat készít róluk, és beilleszti őket a páciens rekordjába (elektronikus adatlapjába).

A laboratórium és a fogadó szoftver közötti elektronikus adatátvitelt szabványok szabályozzák: az orvos-biológiai képek és képszerű információk digitális formátumát és az adatátviteli protokollt határozzák meg. A képtovábbítás az Interneten keresztül valósul meg. Felhasználási területei: pl. patológia, belgyógyászat, állatgyógyászat, fogászat.

Pl.: Digital Imaging Communication in Medicine (DICOM) Standards Committee <http://www.hipaonet.com/hisb_dicom.htm>, Health Level 7 <<http://www.hl7.org>>

- teleradiológia: a távorvoslás talán leggyorsabban fejlődő területe. Digitalizált röntgen- és ultrahangfelvételeket, fényképeket, videofelvételeket is lehet küldeni az Interneten keresztül azonnali, virtuális konzultáció céljából

Pl.: Veterinary Diagnostic Imaging & Cytopathology <<http://www.vdic.com/telemedicine/tele-sonography.html>> (M. T.)

Emlőtumor kutyákban és macskákban Válogatott bibliográfia

- ARNESEN, K. et al.: The Norwegian Canine Cancer Register 1990-1998. Report from the project „Cancer in the Dog”. = *European J. Comp. Anim. Pract.* 2001. **11**. 2. 159-169.
- BOLDIZSÁR H. et al.: Emlődaganatok ösztadiol- és progeszteron-receptorkötési kapacitása, szövettani típusa, valamint a vérplazma 17-béta-ösztadiol- és progeszterontartalma kutyákban. Rövid másodközlés. = *MÁL.* 1992. **47**. 9. 482-483.
- BOLDIZSÁR H. et al.: Emlődaganatos megbetegedések életkori, szezonális és fajta szerinti megoszlása kutyákban. Rövid másodközlés = *MÁL.* 1992. **47**. 9. 480-481.
- FONSECA, C. S. – DALECK, C. R.: Neoplasias mamarias em cadelas: influencia hormonal e efeitos da ovariectomia como terapia adjuvante. = *Ciencia Rural.* 2000. **30**. 4. 731-735.
- GARTNER, F. et al.: DNA measurement and immunohistochemical characterization of epithelial and mesenchymal cells in canine mixed mammary tumours: putative evidence for a common histogenesis. = *Vet. J.* 1999. **158**. 1. 39-47.
- GERALDES, M. et al.: Immunohistochemical study of hormonal receptors and cell proliferation in normal canine mammary glands and spontaneous mammary tumours. = *Vet. Rec.* 2000. **146**. 14. 403-406.
- GINEL, P. J. et al.: Vesiculopustular dermatitis associated with cutaneous metastases of an inflammatory mammary carcinosarcoma in a bitch. = *Vet. Rec.* 2000. **147**. 19. 550-552.
- GOBELLO, C. – CORRADA, Y.: Canine mammary tumors: an endocrine clinical approach. = *Comp. Cont. Edu. Pract. Vet.* 2001. **23**. 8. 705-710.
- GONZALEZ-DE-BULNES, A. et al.: Ultra-sonographic imaging of canine mammary tumours. = *Veterinary Record.* 1998. **143**. 25. 687-689.
- KARAYANNOPOULOU, M. et al.: Adjuvant post-operative chemotherapy in bitches with mammary cancer. = *J. Vet. Med. A.* 2001. **48**. 2. 85-96.
- KNAPP, D. W. et al.: Textbook of veterinary internal medicine: diseases of the dog and cat. Vol. 1.-2. 2000, Ed. 5, 541-546.
- MADEWELL, B. R.: Cellular proliferation in tumors: a review of methods, interpretation, and clinical applications. = *J. Vet. Inter. Med.* 2001. **15**. 4. 334-340.
- MATSUYAMA, S. et al.: Expression patterns of the erbB subfamily mRNA in canine benign and malignant mammary tumors. = *J. Vet. Med. Sci.* 2001. **63**. 9. 949-954.
- MAYR, B. et al.: Novel canine tumour suppressor gene p53 mutations in cases of skin and mammary neoplasms. = *Vet. Res. Com.* 1999. **23**. 5. 285-291.
- MOL, J. A. et al.: Mammary growth hormone and tumorigenesis - lessons from the dog. = *Vet. Quart.* 1999. **21**. 4. 111-115.
- MURAKAMI, Y. et al.: Immunohistochemical analysis of cyclin A, cyclin D1 and P53 in mammary tumors, squamous cell carcinomas and basal cell tumors of dogs and cats. = *J. Vet. Med. Sci.* 2000. **62**. 7. 743-750.
- MURAKAMI, Y. et al.: Amplification of the cyclin A gene in canine and feline mammary tumors. = *J. Vet. Med. Sci.* 2000. **62**. 7. 783-787.
- MUTO, T. et al.: p53 gene mutations occurring in spontaneous benign and malignant mammary tumors of the dog. = *Vet. Pathol.* 2000. **37**. 3. 248-253.
- PAGNINI, U. et al.: Modulation of anthracycline activity in canine mammary tumour cells in vitro by medroxyprogesterone acetate. = *Res. Vet. Sci.* 2000. **69**. 3. 255-262.
- PENA, L. L. et al.: Immunohistochemical detection of Ki-67 and PCNA in canine mammary tumors: relationship to clinical and pathologic variables. = *J. Vet. Diagn. Invest.* 1998. **10**. 3. 237-246.
- PEREZ-ALENZA, M. D. et al.: Inflammatory mammary carcinoma in dogs: 33 cases (1995-1999). = *J. Am. Vet. Med. Assoc.* 2001. **219**. 8. 1110-1114.
- RAVIKUMAR, K. P. et al.: Clinical evaluation of different chemotherapeutic agents for mammary tumors in canines. = *Indian Vet. J.* 2000. **77**. 6. 522-524.
- RESTUCCI, B. et al.: Evaluation of angiogenesis in canine mammary tumors by quantitative platelet endothelial cell adhesion molecule immunohistochemistry. = *Vet. Pathol.* 2000. **37**. 4. 297-301.
- SHEKAR, C. S. et al.: Haematological screening in dogs with mammary tumours. = *Indian Vet. J.* 2001. **78**. 2. 163-164.
- SHEKAR, C. S. et al.: An epidemiological study on canine mammary tumours. = *Indian Vet. J.* 2001. **78**. 2. 107-109.
- SIMON, D. et al.: In vitro efficacy of chemotherapeutics as determined by 50 % inhibitory concentrations in cell cultures of mammary gland tumors obtained from dogs. = *Am. J. Vet. Res.* 2001. **62**. 11. 1825-1830.
- SIMON, D. et al.: Kutyák emlődaganatai: vizsgálatok a betegség előfordulására és lefolyására. = *MÁL.* 1997. **119**. 3. 155-158.
- SORENMO, K. U. et al.: Effect of spaying and timing of spaying on survival of dogs with mammary carcinoma. = *J. Vet. Int. Med.* 2000. **14**. 3. 266-270.
- STOCKHAUS, C.: Correlation of haemostatic abnormalities with tumour stage and characteristics in dogs with mammary carcinoma. = *JSAP.* 1999. **40**. 7. 326-331.
- STOCKHAUS, C. – TESKE, E.: Klinische Einsatzgebiete der zytologischen Diagnostik bei der Katze. = *WTM.* 2001. **88**. 11. 323-331.
- WATANABE, M. et al.: Suppression of tumorigenicity, and induction of differentiation of the canine mammary tumour cell line MCM-B2 by sodium phenylacetate. = *Res. Vet. Sci.* 2001. **70**. 1. 27-32.
- WEHREND, A. et al.: Untersuchungen zum Einsatz der Hoch-frequenzchirurgie in bipolarer Technik zur Mammektomie bei der Hundin. = *Tierarztl. Prax. K.* 2001. **29**. 4. 220-223.
- WEY, N. et al.: Mammatumore bei der Hundin: hormonelle Abhängigkeit unter besonderer Berücksichtigung von 17beta-Ostradiol und Progesteron. = *Kleintierpraxis.* 2000. **45**. 1. 19-31.
- YAMASHITA, A. et al.: Experimental chemotherapy against canine mammary cancer xenograft in SCID mice and its prediction of clinical effect. = *J. Vet. Med. Sci.* 2001. **63**. 8. 831-836.
- ZÖLDÁG L.: Kutyák emlődaganatai. Kiegészítés, megjegyzés. = *MÁL.* 1997. **119**. 3. 158.

A fenti cikkekről könyvtárunktól másolat kérhető.
(O. É.)

Kis könyvtári statisztika

avagy az Állatorvos-tudományi Könyvtár 2001. éve a számok tükrében

A könyvtár bevételei

Költségvetés (kari+bér)	31.636.000 Ft
Kari támogatás	8.000.000 Ft
Pályázat	18.528.000 Ft
Saját bevétel	1.871.000 Ft
Összesen	60.035.000* Ft

A könyvtár kiadásai

Állománygyarapítás	
• könyv	3.224.000 Ft
• folyóirat	15.832.000 Ft
• adatbázisok	14.630.000 Ft
Technikai fejlesztés	609.000 Ft
Működtetés (rezsi nélkül)	3.268.000 Ft
Bér és járulékaik	18.436.000 Ft
Összesen	55.999.000* Ft

* 4 millió forint lekötve, az áthúzódó könyvelés miatt többletként jelentkezik.

Az állomány alakulása

Dokumentumtípus	2001. évi gyarapodás	Teljes állomány
Könyv (kötet)	1.273	68.545
Video (db)	2	64
CD-ROM (db)	28	94
Folyóirat (cím)	242	kb. 1450
Múzeumi tárgy (db)	9	1456
Levéltári anyag (iratfolyóméter)	0,43	128,17

A beiratkozott olvasók száma

Hallgató	Oktató/dolgozó	Külső	Összesen
1154	298	382	1834

Néhány szolgáltatási adat

A látogatók átlagos száma	146/nap
A kölcsönzések átlagos száma	24/nap

Megválaszolt tájékoztatási kérdések	356
Másolt** tételek (cikk, könyvrészlet)	3.717
Másolt** oldalak	34.476
Bérmásolón másolt oldalak	82.353
Kiküldött könyvtárközi kérések	889
Teljesített könyvtárközi kérések	612
Készített impact/publikációs faktor elemzések	57
Készített hivatkozási vizsgálatok	10

** A könyvtár munkatársai által másolt anyag.

A tájékoztatási kérdések (356) százalékos megoszlása használói csoportok szerint

Hallgatók	Oktatók	Állatorvosok	Gyógy-szerforg.	Egyéb
30 %	15 %	19 %	17 %	19 %

A könyvtár által szolgáltatott adatbázisok főbb használati adatai (17 tagú konzorcium)

Adatbázis	Bejelentkezések száma	Keresések száma	Letöltött rekordok száma
CABCD	31.429	326.344	261.742
FSTA	1.769	12.712	36.834
Zoological Record	1.794	10.301	9.849
MEDLINE***	25.861	199.054	76.956
Összesen	60.853	548.411	385.381

*** Csak a Karon használható.

A könyvtári informatika tanfolyamok és a képzésben résztvevők száma

Jelleg	Létszám	Nyelv	Óraszám
PhD	9	magyar	16
Kisállato. szakáo.	11	magyar	8
Kisállato. szakáo.	11	magyar	8
Élhigh. szakáo.	13	magyar	8
Élhigh. szakáo.	17	magyar	8
Vegyés	14	magyar	8
Zoológus	11	magyar	30
III. évf.	(4 cs.) 54	angol	(össz.) 64
Összesen	140		150

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
 Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu
 Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.
 Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)
 Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <<http://konyvtar.univet.hu/>>
 e-mail: library@univet.hu

